

та пов'язують його з майбутньою роботою, а саме професійною діяльністю у галузі психології. Важливе місце також приділяється майбутній сім'ї. Студенти другого курсу орієнтуються на комфортне, щасливе майбутнє, але не дають чітких визначень, щодо способів досягнення своїх цілей. Уявлення про власне майбутнє у студентів другого курсу є дещо абстрактним, без особливої конкретизації. Вони пов'язують його з діяльністю, яка б приносила задоволення, але не вказують якої сфери вона стосуватиметься. Орієнтація на сімейні цінності постає у образі майбутнього шлюбного партнера та бажанні мати дітей. На третьому курсі у образі майбутнього студентів виникають сумніви, прагнення до змін у житті, бажання досягнення нових цілей, але без особливою конкретизації у якій сфері діяльності. Орієнтація на сімейні цінності слабо виражена. Студенти четвертого курсу актуалізують свою увагу на сімейному благополуччі. Перед студентами четвертого курсу виникає протиріччя «сім'я або кар'єра», але пріоритетним для них є створення сім'ї, як умова щасливого майбутнього.

Список використаних джерел

1. Юнг К.Г. Человек и его символы. М., Педагогика, 1997. 368 с.
2. Леонтьев А. Н. Образ мира : Избранные психолог. произведения : в 2-х т. / А. Н. Леонтьев. – М. : Педагогика, 1983. – Т. II. – С. 251–262.
3. Абульханова-Славская К. А. Стратегия жизни. — М.: Мысль, 1991. — 299с.
4. Посацький О.В. Особливості образу майбутнього в юнацькому віці / Збірник наукових праць інституту психології ім. Г.С. Костюка / За ред. Максименка С.Д. - К., 2004. - Т. 6. - Вип. 3. - С. 264 – 272.

ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ІНТЕРНЕТ-ЗАЛЕЖНОСТІ В ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ

Гавриловська Ксенія

кандидат психологічних наук, доцент

Скрицька Катерина

студентка 5 курсу соціально-
психологічного факультету

Нині мережа Інтернет є досить популярною серед різних вікових категорій та різних верств населення. Адже за допомогою соціальних мереж люди здійснюють різні онлайн-операції, що стосуються пошуку інформації, оплати комунальних послуг, придбання речей та пошуку нових знайомств. Зважаючи на це, Інтернет займає важливе місце в житті сучасних людей. Така

надмірна популярність кіберпростору може призводити до формування Інтернет-залежності у користувачів.

На нашу думку, Інтернет-залежність найчастіше формується в осіб підліткового віку. Це пов'язано з тим, що підлітки знаходяться в перехідному періоді від дитинства до дорослості. Вони намагаються відчувати себе вже дорослими та робити все, що роблять їхні старші брати й сестри, батьки та друзі. Така необхідність відчувати себе дорослими й самостійними, може спричиняти формування залежності від соціальних мереж. Цю думку підтверджує О. Камінська, яка стверджує, що Інтернет є тією сферою, де молода людина почуває себе дорослою, самостійною та значущою. Мережа стає тим середовищем, де молодь може усамітнитися, обговорити свої інтереси та проблеми з однолітками, при бажанні зберігаючи анонімність. Саме перебуваючи в Інтернет-мережі, молода людина почуває себе комфортно та впевнено, може задовольнити свої приховані бажання та не контролюється дорослими [2].

Надвичайно актуальним у даний час є питання про чинники, які провокують Інтернет-залежність у осіб підліткового віку.

На думку Н. Максимової, до психологічних чинників, що провокують Інтернет-залежність у підлітковому віці слід віднести: психологічні захисти, рівень самооцінки та задоволеність умовами життя. Перераховані феномени являються досить поширеними в підлітковому віці, вони тісно пов'язані між собою і стосуються психологічного здоров'я молоді [3].

З погляду Т. Вакуліч, до соціально-психологічних чинників формування Інтернет-залежності слід віднести: тісноту міжособистісних контактів, афіліацію, адаптацію та рівень успішності у встановленні емоційних контактів. Перераховані чинники тісно пов'язані між собою [1].

Під поняттям «тіснота міжособистісних контактів», ми розуміємо небажання заводити близькі контакти з оточуючими людьми. Дана ситуація може бути пов'язана з низьким рівнем самооцінки. При наявності низького рівня самооцінки, підлітки починають відчувати себе невпевненими у своїх силах. Такий довготривалий емоційний фон може супроводжуватись складнощами у встановленні емоційних контактів й завдавати чимало незручностей. Тоді підлітки починають шукати шляхи зняття емоційної напруги, використовуючи Інтернет.

На думку Е. Рягузової, до ситуаційних чинників, що провокують Інтернет-залежність відносяться: наявність або відсутність психотравмуючої ситуації та характер реагування на психотравмуючу проблему, що може супроводжуватись

переключенням уваги на інший вид діяльності [4]. Ці чинники є взаємопов'язаними й доповнюють один одного. Так, при виникненні будь-якої травмуючої ситуації, людина намагається забути все, що було з нею і починає шукати шляхи переключення уваги. При відсутності улюбленого заняття, підтримки друзів та рідних, при слабкій нервовій системі, людина може почати захоплюватись Інтернетом, алкоголем, наркотиками, що згодом переростає в залежність.

Аналізуючи наукову літературу з проблеми Інтернет-залежності у підлітковому віці, ми визначили три групи чинників, що, на наш погляд суттєво впливають на формування Інтернет-залежності в осіб підліткового віку (див. Табл.1).

Табл.1.

Чинники, що провокують інтернет-залежність у підлітковому віці

Групи чинників	Складові	Особливості прояву у Інтернет-залежних підлітків
Психологічні чинники	Психологічні захисти	несформованість і неефективність психологічних захистів.
	Самооцінка	низький рівень самооцінки
	Задоволеність умовами життя	незадоволення умовами життя у цілому, переживання бідності.
Соціально-психологічні чинники	Тіснота міжособистісних контактів	небажання близьких контактів з оточуючими.
	Афіліація	високий рівень прагнення до прийняття та низький рівень страху відторгнення
	Адаптованість	соціальна дезадаптація
	Успішність у встановленні емоційних контактів	дефіцит спілкування
Ситуаційні чинники	Наявність або відсутність психотравмуючої ситуації	наявність психотравмуючої ситуації
	Характер реагування на психотравмуючу проблему	уникнення проблеми шляхом переключення уваги.

Перераховані феномени, що провокують Інтернет-залежність, є досить важливими у житті підлітків. При наявності психологічних, соціально-психологічних чи ситуаційних проблем, підліток всіяко намагатиметься уникати проблем, неприємного минулого досвіду за допомогою занурення у віртуальний світ, де все є безпечним та знайомим, де не існує перешкод для отримання емоційного задоволення.

Список використаних джерел

1. Вакуліч Т. Феномен інтернет-залежності підлітків у мережі "Інтернет" / Т. Вакуліч // Освіта і управління : Науково-практичний журнал . – 2006 . – Том 9. – №2 . – С.155-160.
2. Камінська О. В. Інтернет-залежність як актуальна проблема сьогодення / О. В. Камінська // Наукові записки [Національного університету "Острозька академія"]. Психологія і педагогіка. - 2013. - Вип. 22. - С. 41-45.
3. Максимова Н.Ю. О склонности подростков к аддиктивному поведению // Психол. журнал. – 1996. – Том 17. – №3. – С.149-152.
4. Рягузова Е.В. Психологическая ситуация как предмет теоретической рефлексии // rjaguzova@yandex.ru // http://psyjournals.ru/sgu_socialpsy/issue/30270_full.shtml.

ПСИХОСЕМАНТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ОБРАЗУ ДИТИНИ З СИНДРОМОМ ДАУНА

Гавриловська Ксенія

кандидат психологічних

наук, доцент

Шаховець Юлія

студентка 5 курсу соціально-

психологічного факультету

Синдром Дауна – це найпоширеніша з усіх відомих на сьогоднішній день форма хромосомної патології. Діти з синдромом Дауна, – це особливі діти, яким дуже потрібні турбота, увага, любов, тепло і затишок. Особливість цих дітей зумовлює одна зайва пара хромосом, яка змінює сприймання світу, наповнює його сонцем і радісними емоціями і позбавляє злих намірів. Але проблемою є те, що діти з таким діагнозом відстають у розвитку порівняно зі своїми однолітками. Ця проблема, в першу чергу, лягає на плечі їх батьків, адже дитині з синдромом Дауна потрібно приділяти набагато більше уваги та часу, ніж звичайній дитині, потрібно більше навчати, більше займатися з дитиною, щоб вона не відставала у розвитку від своїх однолітків. Ці проблеми загострюється особливо коли дитина з синдромом Дауна йде навчатися у школу до інклюзивного класу. Такій дитині важко адаптуватися до нових умов і також є ризик негативного ставлення з боку однолітків. Всі ці фактори безпосередньо впливають на емоційну сферу дитини, тому потрібно навчати дитину і розвивати її емоційну сферу за допомогою тренінгових занять.